

Villkor för Reseförsäkring Grupp- och konferens

Gäller fr.o.m. 25 maj 2018

Försäkringsgivare för denna försäkring är Europæiske Rejseforsikring A/S, CVR-nr 62 94 05 14 genom Europeiska ERV Filial (nedan kallad Europeiska ERV). Org.nr 516410-9208. Tillsynsmyndighet är danska Finanstilsynet. Europeiska ERV Filial Box 1, Løfstrøms Allé 6 A, 172 13 Sundbyberg, Telefon: 0770-456 900, www.erv.se.

VIKTIG INFORMATION ATT TA DEL AV INNAN RESAN PÅBÖRJAS

Försäkringen innehåller undantag, aktsamhetskrav och begränsningar. För att du ska få full ersättning ställs dessutom vissa krav på dig som du kan läsa om under respektive avsnitt, under allmänna villkor och i lagstiftning som försäkringsvillkoret hänvisar till. Om du inte uppfyller kraven kan ersättning sättas ned eller helt utebli. Läs även begreppsförklaringarna i början av villkoret.

A. Säkerhetsföreskrifter, aktsamhetskrav, begreppsförklaringar, för vem, var och när försäkringen gäller, försäkringsmoment och högsta ersättningsbelopp och självrisk.

A.1 BEGREPPSFÖRKLARINGAR TILL DESSA VILLKOR

Akut försämring är en plötslig och oförväntad väsentlig försämring av det befintliga hälsotillståndet.

Allmänt färdmedel är tåg, flyg, buss eller båt i reguljär trafik samt taxi, d v s färdmedel avsedda att användas i passagerartrafik för allmänheten.

Bagage är din privata egendom, även egendom som du hyrt eller lånat, som medförs på resan för ditt personliga bruk. Bagage indelas i: Pengar (gångbara mynt och sedlar), färdbiljetter, resehandlingar (pass, körkort, liftkort och green fee), värdefull/stöldbärlig egendom, annan privat egendom.

Dagsandel är den ersättning som lämnas enligt Konferensgarantin. Ersättningen betalas i form av en schablonersättning per förstörd resdag.

Familj är två vuxna personer som är makar/sambor/registrerade partners och deras barn under 18 år. Som barn räknas medföljande gemensamma barn eller barn till en av de vuxna som gemensamt beställt resan och som köpt Reseförsäkring Grupp- och konferens.

Konferensdag är varje påbörjat dygn. Dygn räknas från kl 00.00 till kl 24.00.

Läkare är, om inte annat anges i dessa villkor, den behandlande läkaren på resmålet som ska vara behörig och ojävig.

Medicinsk invaliditet är den fysiska och/eller psykiska funktionsnedsättning som fastställs oberoende av den försäkrades yrke och arbetsförhållanden eller fritidsintressen. Som medicinsk invaliditet räknas även bestående värk, förlust av inre organ och förlust av sinnesorgan.

Naturkatastrof är en plötslig och oförutsedd yttre naturhändelse av stor omfattning, som av lokal myndighet betraktas som en katastrofsituation, på eller i närheten av resmålet där resenären befinner sig.

Nära anhörig är make/maka/sambo/registrerad partner, barn, styv barn, syskon, föräldrar, styvföräldrar, far-, mor- och svärföräldrar, barnbarn, svärson, svärdotter, svåger och svägerska eller person som är skriven på samma adress som den försäkrade. Sambors och registrerade partners föräldrar och syskon är i detta villkor att jämställas med svärföräldrar, svåger och svägerska.

Olycksfall är en kroppsskada som drabbar resenären ofrivilligt genom en plötslig yttre händelse, d.v.s. ett utifrån kommande våld mot kroppen. Med olycksfall jämställs kroppsskada som uppkommit genom förfrysning, värmeslag eller solsting. Den dag sådan skada visar sig anses vara tidpunkten för olycksfallet.

Rehabiliteringsresa är en resa som företas av den försäkrade för att delta i olika insatser efter sjukdom eller olycksfall, för att den försäkrade ska återfå så mycket som möjligt av sin fysiska eller psykiska förmåga.

Resenär är den som köpt Reseförsäkring Grupp- och konferens och som omfattas av dessa villkor.

Sambo är den som resenären sammanbor med under äktenskapsliknande förhållanden och som är folkbokförd på samma adress. För att räknas som sambo krävs att ingen av parterna är gifta eller har registrerat partnerskap med någon annan.

Stöldbärlig egendom är nedan uppräknade föremål om värdet av det enskilda föremålet med eventuella tillbehör överstiger 1 000 SEK: föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar, antikviteter och konstverk, äkta mattor, ur, pälsar och pälsverk, apparater/utrustning/instrument (även tillbehör och programvara till sådan egendom) för produktion, lagring, bearbetning, överföring och återgivning av ljud, text, siffror eller bilder, musikinstrument, vapen.

Säkerhetsföreskrift är en föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade.

Särskilt värdefull egendom är egendom av samma slag som utan att vara stöldbärlig betingar ett sammanlagt pris överstigande 10 000 SEK.

Värdehandlingar är aktier, obligationer, bankböcker, skuldebrev, mm.

A.2 För vem gäller försäkringen

Försäkringen kan tecknas av person som är stadigvarande bosatt i Sverige. Om inte annat har avtalats med Europeiska ERV gäller försäkringen för personer som är namngivna på försäkringsbeviset eller resebeviset och som vid teckningstillfället är bosatta i Norden och registrerade i nordisk allmän försäkringskassa. Försäkringen är giltig bara under förutsättning att premien betalas innan försäkringstiden börjar.

Vad som nedan sägs om Sverige gäller också för vart och ett av de övriga länderna i Norden, om resenären är bosatt där.

A.3 Var gäller försäkringen

Försäkringens geografiska giltighetsområde framgår av försäkringsbeviset eller resebeviset. Försäkringen gäller dock inte vid resa till område som Utrikesdepartementet i sina rekommendationer avråder från att besöka eller vistas i. *Läs mer på www.erv.se.*

A.4 När gäller försäkringen

Giltighetstiden för Reseförsäkring Grupp- och konferens framgår av försäkringsbeviset eller resebeviset. Den ska köpas för hela resans längd, dock i högst 12 månader, och betalas innan avresan för att vara gällande. Reseförsäkring Grupp- och konferens börjar gälla när resan påbörjats, om inte annat i förväg har avtalats med Europeiska ERV. Resan påbörjas när du lämnar bostaden eller motsvarande plats i Norden och avslutas när du återkommer till någon av dessa platser. Om du på grund av en ersättningsbar händelse tvingas stanna kvar på resmålet längre tid än beräknat kan du förlänga giltighetstiden. Kontakta Europeiska ERV för att få en förlängning. *Försäkringen förlängs inte automatiskt.*

Försäkringsmoment och högsta ersättningsbelopp. Se tabellen på sidan 2.

A.5 Självrisk

Försäkringen gäller om inte annat framgår av försäkringshandlingen utan självrisk. För moment M. Rättsskydd, lämnas ersättning med 80% av kostnaden.

Försäkringsmoment	Högsta ersättningsbelopp i SEK per resenär/familj
B. Kom ikapp resan Missad avresa	25 000 (högst 200 000/grupp)
C. Försening** Bagageförsening >4 timmar	500
Bagageförsening >24 timmar/>72 timmar	2 000/3 000
Försening av allmänt färdmedel >4 timmar	500
Anslutningsskydd	2 000
D. Läke- och resekostnader mm Vårdkostnader vid akut sjukdom/olycksfall, under längst 60 dagar respektive 3 år	Nödvändiga och skäligen kostnader
Akut tandbehandling	5 000
Resekostnader, merkostnader för hemtransport	Nödvändiga och skäligen kostnader
Merkostnad för kost och logi under längst 60 dagar	Nödvändiga och skäligen kostnader
Anhörigas resa till svårt sjuk/skadad	Nödvändiga och skäligen kostnader
Hemtransport av avliden	Nödvändiga och skäligen kostnader
Begravning på platsen	25 000
E. Kapitalbelopp vid olycksfall Vid medicinsk invaliditet*	400 000
Vid dödsfall	25 000
Hjälpmiddel vid invaliditet	25 000
*Ersättning lämnas mot invaliditetsgradens svarande andel av beloppet. För försäkrad som fyllt 65 år är försäkringsbeloppet vid invaliditet maximerat till 100 000 sek.	
F. Reseavbrott Vid nära anhörigs sjukdom/olycksfall hemma eller väsentlig egendomsskada hemma	Nödvändiga och skäligen kostnader
Merkostnader för rese- och/eller hotellkostnader	25 000
Vid resa med egen bil	1,80/km
G. Bagageskydd** Personlig löseegendom	25 000
Färdbiljetter och Resehandlingar	10 000
Pengar	2 000 (5 000/familj)
Merkostnader vid stöld/förlust	2 000
Hyra av sportutrustning vid stöld/skada/förlust/försening	5 000
H. Självriskskydd Hem- /villahem-/bilförsäkring	10 000
Hyrd bil, båt, mc, moped eller cykel	2 000
I. Merkostnader vid naturkatastrof**	10 000
J. Rädda Resan**	2 000
K. Konferensgaranti** Vid sjukhusvistelse, sängläge eller vila på hotellrummet	500/dag (högst 20 000)
L. Ansvarsskydd - privatansvar Vid person och/eller sakskada	5 000 000
M. Rättsskydd För den försäkrade som privatperson	Ersättning lämnas med 80% av kostnaden, max 100 000
N. Överfallsskydd Vid personskada	500 000
Kristerapi	10 000
** Barn som inte betalat fullt pris får halv ersättning.	

B. KOM IKAPP RESAN/MISSAD AVRESA

B.1 Missad avresa

Ersättning lämnas om du försenas under den direkta färden till utresans eller hemresans utgångspunkt och du till följd av förseningen missar inbokad avresa. Den missade avresan ska i förväg vara inbokad med allmänt färdmedel. Orsaken till den missade avresan ska vara en händelse som du själv inte kunnat förutse eller förhindra.

B.1.2 Ersättning lämnas för

Merkostnaderna som uppstår för att komma ikapp/ansluta sig till resan vid

- direkt utresa från Sverige
- en direkt påföljande anslutning inom Europa på utresan
- direkt hemresa från slutdestinationen.

Är anslutning inte möjlig eller förlorar den försäkrade mer än halva den planerade resetiden lämnar Europeiska ERV ersättning för motsvarande den förstörda resans pris.

B.1.3 Högsta ersättningsbelopp framgår av tabellen på sidan 2

B.1.4 Säkerhetsföreskrifter

- Du ska vid ut- och hemresa vara ute i så god tid att du är på plats senast två timmar före avgång inom Norden och tre timmar före avgång inom Europa och övriga världen, eller annan längre tid enligt transportörens/arrangörens skriftliga anvisning.
- Du ska även ta hänsyn till de väderleksförhållanden och den trafiksituation som råder eller förväntas råda, när anslutningsresan startar. Vid en direkt påföljande anslutning inom Europa på utresan ska du ha minst tre timmars marginal för byte av transportmedel. Europeiska ERV ska i förväg kontaktas innan ny biljett bokas.

Alla kostnader ska kunna styrkas med kvitton i original. Om du inte följer föreskrifterna kan detta medföra att ersättningen reduceras eller helt uteblir.

B.1.5 Undantag, ersättning lämnas inte:

- För kostnader som har ersatts från annat håll enligt lag, annan författning, konvention eller skadestånd.
- Vid försening orsakad av konkurs eller myndighets ingripande.

C. FÖRSENING

C.1 Försening allmänt färdmedel

Du får ersättning om det allmänna färdmedel du reser med eller ska resa med vid utresa blir försenat mer än 4 timmar. Ersättning lämnas för nödvändiga och skäligen merkostnader som uppstått under förseningen.

C.1.1 Högsta ersättningsbelopp framgår av tabellen på sidan 2

Barn som inte betalat fullt pris för Reseförsäkring Grupp- och konferens får halv ersättning.

C.1.2 Säkerhetsföreskrifter

- Du ska kunna styrka dina utlägg med kvitton i original. Inköpen ska göras på den plats där förseningen uppstod och under förseningen.
- Du ska kunna styrka förseningen med intyg från arrangör, flygbolag eller annan transportör.
- Om du inte följer föreskrifterna kan detta medföra att ersättningen reduceras eller helt uteblir.

C.1.3 Begränsningar

Förseningen ska vara oförutsedd och oplanerad. Tidtabellsändringar som meddelats före avresan från bostaden eller motsvarande är inte försening enligt dessa villkor. Om förseningen beror på strejk, fackliga åtgärder eller lockout måste Reseförsäkring Grupp- och konferens vara köpt innan konflikten brutit ut eller varslats för att ersättning ska lämnas.

C.1.4 Undantag

Ersättning lämnas inte:

- för inköp av sprit och tobak
- vid konkurs eller myndighets ingripande.

C.2 Bagageförsening

Du får ersättning om ditt incheckade bagage vid utresa är försenat mer än 4 timmar efter att du kom fram till resmålet. Ersättning lämnas för inköp av hygienartiklar och kläder samt för andra nödvändiga och skäligen merkostnader. Om förseningen av incheckat bagage vid utresa överstiger 24 timmar lämnas ersättning för inköp av hygienartiklar och kläder samt för andra nödvändiga och skäligen merkostnader. Om förseningen av incheckat bagage vid utresa överstiger 72 timmar lämnas ersättning för nödvändiga och skäligen inköp.

C.2.1 Högsta ersättningsbelopp framgår av tabellen på sidan 2

Barn som inte betalat fullt pris för Reseförsäkring Grupp- och konferens får halv ersättning.

C.2.2 Säkerhetsföreskrifter

- Du ska kunna styrka dina utlägg med kvitton i original. Bagageförseningen ska kunna styrkas med en PIR- rapport (Property Irregularity Report) eller motsvarande från transportören i original. Bagaget ska transporteras i anslutning till din resa.

Om du inte följer föreskrifterna kan detta medföra att ersättningen reduceras eller helt uteblir.

C.2.3 Begränsningar

Om förseningen beror på strejk, fackliga åtgärder eller lockout måste Reseförsäkring Grupp- och konferens vara köpt innan konflikten brutit ut eller varslats för att ersättning ska lämnas. Om du fått ersättning för försenat bagage och därefter får rätt till ersättning för skadat eller förlorat bagage, avräknas den ersättning du erhållit för inköp under förseningen.

C.2.4 Undantag

Ersättning lämnas inte: vid konkurs eller myndighets ingripande.

C.3 Anslutningsskydd

Ersättning lämnas om det allmänna färdmedel du reser med är försenat vid återkomsten till resans utgångspunkt inom Norden och du därför inte kommer i tid till efterföljande planerad och bokad anslutning med annat allmänt färdmedel. Utlägg/kostnaderna ska styrkas med kvitton i original.

C.3.1 Ersättning lämnas för

Nödvändiga och skäliga merkostnader för resa, kost och logi som uppstått på grund av förseningen.

C.3.2 Säkerhetsföreskrifter

- Du måste följa de anvisningar som transportören/arrangören meddelar och anslutningen till hemorten ska vara så planerad att du beräknas vara på plats vid incheckningsdisken eller annan anvisad plats senast två timmar före avgång eller annan av transportören/arrangören meddelad längre tid.

C.3.3 Högsta ersättningsbelopp framgår av tabellen på sidan 2.

C.3.4 Undantag

Ersättning lämnas inte:

- för kostnader som kan ersättas av transportör, arrangör, från annat håll enligt lag, författning, konvention, eller skadestånd.
- vid konkurs eller myndighetsingripande.
- för kostnader som har ersatts av annan försäkring eller motsvarande skydd.

D. SJUKDOM OCH OLYCKSFALL

D.1 Omfattning

Ersättning lämnas för nödvändiga och skäliga kostnader om den försäkrade under resa blir akut sjuk, råkar ut för olycksfall eller får akuta tandbesvär. Vid akut sjukdom lämnas ersättning i upp till 60 dagar från dagen för första läkarbesöket. Ersättning lämnas om det rör sig om en medicinskt sett oväntad akut försämring av hälsotillståndet. Den akuta fasen anses vara över då tillståndet stabiliserats, även om behandlingen fortgår.

Ersättning lämnas inte för kostnader för medicinskt tillstånd som visat symptom redan innan resan påbörjades. Vid olycksfall lämnas ersättning i upp till tre år från olyckstillfället. Tugg- och bitskador räknas inte som olycksfall. Vid tandbehandling på grund av olycksfall och där behandlingen enligt tandläkaren måste skjutas upp, kan detta godkännas om behandlingen påbörjas inom tre år och avslutas inom fem år från olyckstillfället. Måste behandlingen senareläggas på grund av den försäkrades ålder kan detta ske tills den försäkrade fyllt 25 år.

D.2 Ersättning lämnas för:

- nödvändig vård och behandling vid akut sjukdom och olycksfall
- tillfällig behandling på resmålet vid akuta tandbesvär, högst 5 000 SEK
- ordinerade läkemedel
- av Europeiska ERV begärda läkarintyg
- lokala resekostnader för vård/behandling. Vid resa med egen bil lämnas ersättning med 1.80 SEK/km
- merkostnader för hemtransport. Ersättning lämnas även för merkostnader för en nära anhörig som tecknat samma försäkring, alternativt för en annan medförsäkrad
- merkostnader för hemtransport av avliden alternativt begravning på platsen
- merkostnader för kost, logi och hemresa vid förlängd vistelse till följd av sjukdom/ olycksfall, under längst 60 dagar
- behandling och hjälpmedel som behandlande läkaren ordinerar för skadan/ sjukdomens läkning
- merkostnader för resa, kost och logi för två nära anhöriga vid den försäkrades dödsfall eller livshotande tillstånd, under längst 60 dagar.

D.3 Högsta ersättningsbelopp framgår av tabellen på sidan 2.

D.4 Säkerhetsföreskrifter

- Om kostnaderna – med undantag för akut behandling - beräknas överstiga 10 000 SEK ska kostnaderna i förväg vara godkända av Europeiska ERV eller vår larmcentral.
- Anhörigas resa till avliden eller allvarligt sjuk/olycksfallsdrabbad försäkrad, hemtransport och merkostnader vid förlängd vistelse ska dock alltid godkännas i förväg. Efter bedömning av Europeiska ERVs eller vår larmcentrals läkare har Europeiska ERV rätt att påfordra att den försäkrade återvänder till Sverige för fortsatt vård.
- All vård ska vara ordinerad av behandlande läkare/tandläkare på platsen för sjukdomen/olycksfallet och alla kostnader ska kunna styrkas med kvitton, läkarintyg eller motsvarande intyg i original.
- Det första läkar- tandläkarbesöket ska göras under pågående resa. Behandlande och intygsgivande läkare/tandläkare ska vara behörig och ojävig.
- Den försäkrade får inte använda alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel eller narkotiska medel på sådant sätt att den försäkrade utsätter sig för risken att drabbas av akut sjukdom eller olycksfall.

Om den försäkrade inte följer angivna föreskrifter kan detta medföra att ersättningen reduceras eller helt uteblir. Särskilda regler gäller vid krig, flygolycksfall och atomskador. Se moment P.

D.5 Undantag

Ersättning lämnas inte för kostnader:

- som är förorsakad av att fartyg eller flygplan på grund av den försäkrades skada eller akuta sjukdom måste ändra sin färdplan
- för planerade operationer och behandlingar och eventuella komplikationer därmed
- förenade med kosmetisk vård, som innefattar såväl kirurgiska som icke-kirurgiska ingrepp och eventuella komplikationer därmed
- för vistelse på bad- eller kuranstalt och därmed förenade resor
- förenade med rehabiliteringsresa
- som har samband med graviditet och som uppstått efter graviditetens 28:e vecka
- för förebyggande hälsovård, vaccinationer, graviditetskontroller, normal tandvård eller tandreglering komplikationer därmed
- förorsakade av självmord eller självmordsförsök
- för hemtransport eller annan transport föranledd enbart av den försäkrades rädsla/oro för smittorisk
- som kan ersättas från annat håll enligt lag, annan författning, konvention eller skadestånd
- som har ersatts av annan försäkring
- för skada som drabbar den försäkrade under deltagande i sport, idrott, äventyr, expeditivliknande eller annan liknande riskfylld sysselsättning som inte är att anse som motion eller fritidssysselsättning i normal omfattning och intensitet
- om den försäkrade av läkare avrått från att påbörja sin resa
- som avser inkomstförlust.

E. INVALIDITETS- OCH DÖDSFALLSERSÄTTNING

E.1 Omfattning

Ersättning lämnas vid olycksfall som leder till bestående medicinsk invaliditet och vid dödsfall på grund av olycksfall.

E.2 Ersättning lämnas vid medicinsk invaliditet

Till grund för bestämning av den medicinska invaliditetsgraden läggs sådana av olycksfallet föranledda skador och symptom som objektivt kan fastställas. Bestämningen sker oberoende av i vilken grad den skadades arbetsförmåga nedsatts på grund av olycksfallsskadan. Kan förlorat kroppsdel ersättas av protes, bestäms invaliditetsgraden även med beaktande av protesfunktionen.

Europeiska ERV beräknar den medicinsk invaliditet enligt en för svenska försäkringsbranschen gemensam tabell. Beräkningen utgår ifrån det tabellverk som gällde vid skadedagen.

Har genom samma olycksfall uppkommit skador på flera kroppsdelar utges ersättning högst efter en beräknad invaliditetsgrad av 99% vilket motsvarar fullständig invaliditet.

E.2.1 Invaliditetskapital

Ersättning utbetalas med så stor del av försäkringsbeloppet som svarar mot invaliditetsgraden vid den ålder den försäkrade uppnått vid olycksfallet.

Rätten till invaliditetskapital inträder om olycksfallsskadan inom tre år från olycksfallet medför invaliditet och minst 12 månader förflutit från olycksfallet. Så snart den definitiva invaliditetsgraden fastställts, utbetalas invaliditetskapitalet.

Fastställelse av den definitiva invaliditetsgraden ska om möjligt ske inom tre år från olycksfallet, men kan uppskjutas så länge detta enligt medicinsk erfarenhet eller med hänsyn till föreliggande rehabiliteringsmöjligheter är nödvändigt.

Anmärkning: Om behandlingen är helt avslutad och den definitiva invaliditetsgraden kan fastställas redan innan 12 månader förflutit från olycksfallet, inträder ersättningsrätten och ersättning utbetalas när invaliditetsgraden fastställts. Inträffar dödsfall till följd av skada görs slutreglering genom utbetalning av ett engångsbelopp som svarar mot den fastställda medicinska invaliditeten som förelåg innan dödsfallet. Avlider den försäkrade innan rätt till invaliditetsersättning inträtt, utbetalas ingen invaliditetsersättning.

E.2.2 Hjälpmedel vid invaliditet

Utöver utfallande invaliditetskapital utbetalas ersättning under längst 3 år för hjälpmedel som läkare föreskriver som erforderliga för att lindra invaliditetstillståndet och som inte enligt lag eller särskild författning ska ersättas från annat håll. Ersättning lämnas för av Europeiska ERV på förhand godkända kostnader, dock högst 25 000 SEK.

E.3 Ersättning lämnas vid dödsfall

E.3.1 Dödsfallsersättning

Rätt till dödsfallsersättning föreligger om olycksfallsskadan föranleder den försäkrades död inom tre år från olyckstillfället.

Ersättning lämnas med försäkringsbeloppet för dödsfall. Har för samma olycksfall engångsbelopp för invaliditet redan utgetts från Europeiska ERV eller föreligger sådan rätt till ersättning men den ännu inte utgetts, minskas dödsfallsersättningen med invaliditetsersättningen.

E.3.2 Förmånstagare

Förmånstagare är om inte annat förordnande skriftligen anmälts till Europeiska ERV, den försäkrades make/maka/sambo/registrerad partner och barn eller om sådana anhöriga saknas, laga arvingar.

E.4 Högsta ersättningsbelopp framgår av tabellen på sidan 2

E.5 Säkerhetsföreskrifter

- Den försäkrade får inte använda alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel eller missbrukat läkemedel på sådant sätt att den försäkrade utsätter sig för risken att drabbas av skada.

Om den försäkrade inte följer angivna föreskrifter kan detta medföra att ersättningen reduceras eller helt uteblir.

E.6 Undantag

Som olycksfall räknas inte:

- skada som orsakats av smitta genom bakterier, virus eller annat smittämne
- skada som uppkommit på grund av användning av medicinska preparat, ingrepp, behandling eller undersökning som inte föranletts av olycksfallsskada som omfattas av denna försäkring
- själv mord eller självmordsförsök
- sådant tillstånd som - även om det konstaterats efter ett olycksfall - enligt medicinsk erfarenhet inte kan anses bero på olycksfall utan på sjukdom, lyte eller sjukliga förändringar. Kan det antas att kroppsfelet medfört att skadans följd förvärrats, lämnas endast ersättning för de följd som uppkommit oberoende av kroppsfelet och enbart på grund av olycksfallsskadan.

Försäkringen lämnar inte ersättning för

- olycksfallsskada som drabbar den försäkrade under deltagande i sport, idrott, äventyr, expeditionsliknande eller annan liknande riskfylld sysselsättning som inte är att anses som motion eller fritidssysselsättning i normal omfattning och intensitet
- olycksfallsskada som har ett direkt orsakssamband med behandling som erbjudits den försäkrade under deltagande i en rehabiliteringsresa eller på bad- eller kuranstalt
- själv mord eller självmordsförsök
- kostnader som kan ersättas från annat håll enligt lag, annan författning eller skadestånd
- kostnader som har ersatts av annan försäkring.

F. RESEAVBROTT

F.1 Omfattning

Ersättning lämnas för nödvändiga och skäliga kostnader om den försäkrade omedelbart och i förtid måste avbryta sin påbörjade resa på grund av:

- allvarlig sjukdom/svåra olycksfall av livshotande karaktär eller dödsfall som drabbat den försäkrades nära anhöriga på hemorten eller som drabbat nära anhörig eller medresenär som är med på resan och som omfattas av samma försäkring
- allvarlig skada eller inbrott som inträffat i den försäkrades privata bostad i Sverige och som kräver den försäkrades omedelbara hemresa. Med allvarlig skada eller inbrott menas att hela eller väsentlig del av bostaden drabbas av t ex brand eller inbrott med omfattande skadegörelse eller egendomsförlust som följd.

F.2 Ersättning lämnas för

Merkostnader för rese- och/eller hotellkostnader. Resa med egen bil med 1.80 SEK/km.

F.3 Högsta ersättningsbelopp framgår av tabellen på sidan 2.

F.4 Säkerhetsföreskrifter

- Hemresan ska, innan resan påbörjas, godkännas av Europeiska ERV eller vår larmcentral.

- Hemresan måste vara påbörjad minst 48 timmar före den ursprungligen planerade och inbokade hemresan. Orsaken till avbrottet i resan ska kunna styrkas med erforderliga intyg.

Alla kostnader/utlägg ska kunna styrkas med kvitton i original. Om den försäkrade inte följer angivna Säkerhetsföreskrifter kan detta medföra att ersättningen reduceras eller helt uteblir.

F.5 Undantag

Ersättning lämnas inte för kostnader som kan ersättas från annat håll enligt lag, konvention, skadestånd eller ersatts från annat håll.

G. BAGAGESKYDD

G.1 Omfattning

Ersättning lämnas för uppräknade skadehändelser för den försäkrades egendom, även hyrd eller lånad, som medförs under resan för resans ändamål eller p.g.a. en plötslig och oförutsedd händelse. Försäkringen gäller även för gåvor som köps under resan. Ersättning kan även lämnas för vissa merkostnader vid stöld eller förlust och för hyra av sportutrustning.

G.2 Ersättning lämnas för:

- skada på eller förlust av bagage som du medför på resan och som förkommer eller förstörs genom stöld, skadegörelse, transport, trafikolycka, brand, läckage eller naturkatastrof eller p.g.a. en plötslig och oförutsedd händelse.
- merkostnader på resmålet för polisanmälan, tolk, översättare och transport i samband med stöld eller förlust av egendom eller förlust av resehandlingar. Ersättning lämnas mot kvitton i original.

G.2.1 Ersättning lämnas för följande egendom och merkostnader

- pengar
- resehandlingar
- stöldbegärlig egendom
- annan lös egendom
- verifierade nödvändiga och skäliga merkostnader som uppstår som en direkt följd av en ersättningsbar skada, t ex kostnader för spärning av kontokort/bankkort/kreditkort, resekostnader för att göra polisanmälan eller liknande. Beträffande undantagen egendom se G. 5.

G.2.1.1. *Så här värderas och ersätts egendomen*

Ersättning lämnas för direkt ekonomisk förlust, motsvarande återanskaffningspriset omedelbart före försäkringsfallet. Detta innebär bl a att när egendom skadas eller förloras påverkas ersättningen av föremålets ålder, förslitning, modernitet och användbarhet.

Som direkt ekonomisk förlust betraktas t ex inte

- affektionsvärde
- förlorad arbetsförtjänst
- värdet av eget arbete som nedlagts på fotografier, film, bandupptagningar, dataprogram, modeller eller dylikt eller värdet av eget arbete nedlagt efter skadan
- förluster som kan uppstå till följd av användning av kontokort/kreditkort, telefon-/SIM-kort eller liknande, checkar, växlar och utnyttjande av konto, oavsett om detta kan anses ha skett lovligt eller olovligt.

G.2.2 Värderegler

Typ av egendom	Ersättning lämnas med
Böcker, antikviteter, konstverk, äkta mattor, samlingar eller föremål med samlarvärde	Kostnaden för att i allmänna handeln köpa likvärdig lös egendom av samma slag och i samma skick som den skadade vid skadestillfället = Marknadsvärde
Stöldbegärlig egendom (t ex datorer och datautrustning)	
Fotografier, film, skiv- och bandupptagningar samt hobbyarbeten	Kostnaden för återanskaffning av råmaterial
Övrig egendom (t ex kläder, väskor mm)	Under förutsättning att egendomen inte är äldre än två år, klassificeras denna som ny och ersättning lämnas med vad det i allmänna handeln kostar att köpa ny likvärdig egendom = Nyvärde. Görs inte ersättningsköp inom sex månader utbetalas ersättning med 70% av vad ett inköp av ny likvärdig egendom skulle ha kostat = Nyvärde. År föremålet äldre än två år görs en avskrivning med 20 % per år räknat från anskaffningsåret. Avdrag görs aldrig med mer än 80 % om egendomen var i funktionsdugligt skick vid tiden för skadan.

Glasögon	För glasögon görs ingen avskrivning de första två åren. Från och med år tre görs avskrivning med 20 % per år. Avskrivning görs dock aldrig med mer än 80 % av glasögonens anskaffningskostnad.
Förbrukningsartiklar såsom toalettartiklar, parfymer, rakvatten och liknande	50 % av vad det kostar att köpa ny likvärdig egendom.

G.2.3 Ersättningsregler

Beroende på omständigheterna i det enskilda fallet kan ersättning lämnas i form av kontant ersättning enligt värderingsreglerna ovan för en ny eller begagnad egendom eller för reparationskostnaden. Europeiska ERV avgör formen av ersättning samt var eventuellt inköp eller reparation ska göras. Egendom som Europeiska ERV har ersatt tillhör Europeiska ERV. Kommer det ersatta föremålet tillrätta ska den försäkrade genast lämna in detta till Europeiska ERV eller återbetala erhallen ersättning.

G.3 Högsta ersättningsbelopp framgår av tabellen på sidan 2.

För barn som inte betalat full premie för Reseförsäkring Grupp- och konferens lämnas halv ersättning.

G.4 Säkerhetsföreskrifter, aktsamhetskrav och begränsningar

- Försäkringen gäller inte för egendom som den försäkrade före avresan från bostaden eller i samband med hemkomsten lämnar kvar i bil, under längre tid än som normalt åtgår för omedelbar in- eller urlastning.
- Den försäkrade ska vid stöld, inbrott, förlust och rån göra polisanmälan på den ort där skadan inträffat.
- Polisanmälan ska bifogas skadeanmälan till Europeiska ERV, i original.
- Vid skada som inträffat på hotell eller under transport ska skadan dessutom anmälas till hotellet respektive transportföretaget.
- Intygen ska tillsammans med skadeanmälan insändas till Europeiska ERV i original. Skada ska anmälas till Europeiska ERV så snart som möjligt.
- För att full ersättning ska lämnas måste den försäkrade vara aktsam om sin egendom och handha denna så att stöld och skada så långt som möjligt förhindras.
- Av betydelse är t ex om egendomen är stöldbegärlig, ömtålig, särskilt värdefull eller av sådan karaktär att det framstår som naturligt att ha denna under särskild uppsikt.

G.4.1 Aktsamhetskravet innebär bl a att

- transportmedel och tillfällig bostad inte får lämnas olåst eller med öppet fönster. Som tillfällig bostad räknas t ex lägenhet, hotellrum, passagerarhytt och liknande.
- pengar, resehandlingar och stöldbegärlig egendom måste låsas in i resväska, skåp, låda eller liknande när den försäkrade lämnar den tillfälliga bostaden, dvs. dubbelt inlåst.
- stöldbegärlig egendom inte får lämnas kvar i motordrivet fordon eller förvaras i bagage som checkas in eller transporteras av annan utanför den försäkrades uppsikt
- särskilt värdefull egendom inte får lämnas kvar i motordrivet fordon.
- särskilt värdefull egendom ska om möjligt specialincheckas.
- flaskor eller andra behållare med flytande innehåll inte får placeras i bagage som checkas in för transport.

Har säkerhetsföreskrifterna eller aktsamhetskraven inte uppfyllts sätts ersättningen ned. Avdragets storlek beror på omständigheterna, bl a försummelsens art och betydelse för skadan samt värdet på egendomen. Vid allvarlig försummelse sätts ersättningen ned kraftigt och i undantagsfall kan den helt utebli.

G.4.2 Begränsningar

Pengar som förkommer eller förstörs genom stöld, skadegörelse, transport, trafikolycka, brand, läckage eller naturkatastrof ersätts med högst 2 000 SEK/person (för barn som inte betalat full premie lämnas ersättning med högst 1 000 SEK) och högst 5 000 SEK/familj.

För skada på eller förlust av egendom genom en plötslig och oförutsedd händelse lämnas ersättning med högst 5 000 SEK (för barn som inte betalat fullt pris för Reseförsäkring Grupp- och konferens lämnas ersättning med högst 2 500 SEK)

För pengar som förlorats genom en plötslig och oförutsedd händelse lämnas ersättning med högst 500 SEK per fullbetalande person (1 500 SEK per familj) Mobiltelefoner respektive solglasögon ersätts med högst 1 000 SEK per skada Skidor respektive snowboard ersätts med högst 3 000 SEK per skada Ersättning för i handeln inköpta och inspelade CD-skivor och DVD-skivor/filmer lämnas motsvarande dagsvärdet, dock max 90 SEK per skiva.

G.5 Undantag

Försäkringen gäller inte för följande egendom:

- varor avsedda för försäljning eller bearbetning, provkollektioner, varuprover, demonstrationsexemplar, presentreklam eller liknande

- byggnads- och fastighetstillbehör t ex kyl-/frys-skåp, tvätt-/torkmaskin och liknande vitvaror
- frimärken, mynt och sedlar med samlarvärde, manuskript, ritningar eller värdehandlingar
- djur
- motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon
- ångbåt, motorbåt, vattenskoter eller segelbåt
- svävare, hydrokopter, luftfartyg, luftballong, skärmflyg, windglider, hängglidare eller liknande farkoster. Försäkringen gäller inte heller för delar eller utrustning till ovannämnda fordon och farkoster.

Ersättning lämnas inte för:

- ytliga skador, såsom bucklor, repor eller liknande utan väsentlig inverkan på användbarheten
- pengar och resehandlingar som 1) glömts tappats eller förlagts 2) lämnats kvar i motordrivet fordon 3) lämnats in för transport eller incheckats eller omhändertagits av annan utanför den försäkrades uppsikt.
- stöldbegärlig egendom och särskilt värdefull egendom som lämnats kvar i motordrivet fordon vid nattparkering. Med nattparkering avses tiden mellan kl. 20.00 - 08.00
- kostnader som kan ersättas från annat håll enligt lag, annan författning eller skadestånd
- kostnader som har ersatts av annan försäkring.

G.6 Hyra av sportutrustning

Ersättning lämnas med högst 5 000 SEK per resenär under resan för hyra av likvärdig sportutrustning om din egen utrustning försenats, stulits eller skadats under transport eller användning.

Förseningen av eller skadan på utrustningen ska kunna styrkas med intyg från transportören och kostnaderna/utläggerna ska styrkas med kvitton. Alla handlingar ska vara i original.

G.6.1 Säkerhetsföreskrift

Vid hyra av sportutrustning ska förseningen av eller skadan på utrustningen kunna styrkas med intyg från transportören och kostnaderna/utläggerna ska styrkas med kvitton. Alla handlingar ska vara i original.

H. SJÄLVRISSKYDD

H.1 Hem-/villahemförsäkring

Inträffar under din resa en ersättningsbar skada i din permanenta bostad i Sverige och skadan omfattas av försäkringen och överstiger gällande självrisk, lämnas ersättning med ett belopp som motsvarar självrisken.

H.1.1 Säkerhetsföreskrifter

Innan ersättning betalas enligt dessa villkor ska skadan vara reglerad enligt villkoret för din hem-/villahemförsäkring.

H.1.2 Högsta ersättningsbelopp framgår av tabellen på sidan 2.

H.2 Bilförsäkring

Inträffar under din resa en ersättningsbar skada på din privata personbil och skadan överstiger gällande självrisk, lämnas ersättning med ett belopp som motsvarar självrisken.

H.2.1 Säkerhetsföreskrifter

Innan ersättning betalas enligt dessa villkor ska skadan vara reglerad enligt villkoret för din bilförsäkring.

H.2.2 Högsta ersättningsbelopp framgår av tabellen på sidan 2.

H.2.3 Begränsning

Om bilen inte medförts på resan ska den stå oanvänd hemma eller på betald parkeringsplats.

H.2.4 Undantag

Självrisskyddet gäller inte för:

- skada som omfattas av bilens rättsskyddsförsäkring
- avbrottsersättning
- bonusförlust
- stilleståndsansättning eller kostnad för hyrbil.

H.3 Hyrd bil, båt, MC, moped eller cykel

Ersättning lämnas för självrisken om det, under resan, inträffar en ersättningsbar skada på bil, båt, motorcykel, moped eller cykel som du hyr utomlands.

H.3.1 Säkerhetsföreskrifter

Innan ersättning betalas enligt dessa villkor ska skadan vara reglerad enligt villkoret för uthyrarens försäkring. Kostnaderna ska styrkas med kvitton i original. Om den försäkrade inte följer angivna Säkerhetsföreskrifter kan detta medföra att ersättningen reduceras eller helt uteblir.

H.3.2 Högsta ersättningsbelopp framgår av tabellen på sidan 2.

I. MERKOSTNADER VID NATURKATASTROF

I.1 Omfattning

Om du befinner dig i ett naturkatastrofdrabbat område och du på grund av katastrofen tvingas förlänga din restid eller ändra boendeform kan ersättning lämnas för nödvändiga och skäliga merkostnader för kost och logi.

I.1.1 Högsta ersättningsbelopp framgår av tabellen på sidan 2.

För barn som inte betalat full premie för Reseförsäkring Grupp- och konferens lämnas halv ersättning.

I.1.2 Säkerhetsföreskrifter

- Du ska kunna styrka händelserna med intyg i original från behörig och ojävig läkare på resmålet, polis, flygbolag eller myndighet. Kostnaderna ska styrkas med kvitton i original.

Om den försäkrade inte följer angivna Säkerhetsföreskrifter kan detta medföra att ersättningen reduceras eller helt uteblir.

J. RÄDDA RESAN

J.1 Omfattning

Ersättning lämnas för annan plötslig och oförutsedd kostnad vid händelse som inträffar under resan, som enligt Europeiska ERVs bedömning är nödvändig och skälig för att "rädda resan" och som på förhand har godkänts av Europeiska ERV.

J.1.1 Högsta ersättningsbelopp framgår av tabellen på sidan 2.

För barn som inte betalat full premie för Reseförsäkring Grupp- och konferens lämnas halv ersättning.

J.1.2 Säkerhetsföreskrifter

- Du ska kunna styrka händelserna med intyg i original från behörig och ojävig läkare på resmålet, polis, flygbolag eller myndighet. Kostnaderna ska styrkas med kvitton i original.

Om den försäkrade inte följer angivna Säkerhetsföreskrifter kan detta medföra att ersättningen reduceras eller helt uteblir.

K. KONFERENSGARANTI

K.1 Omfattning

Ersättning lämnas om du under resan blir akut sjuk eller råkar ut för olycksfall (enligt moment D.1 – D.5) och av läkare på vistelseorten ordineras sjukhusvistelse, sängläge eller vila på hotellrum eller liknande.

K.1.1 Ersättning lämnas

Ersättning lämnas i form av en schablonersättning per förstörd resdag.

K.1.2 Högsta ersättningsbelopp framgår av tabellen på sidan 2.

För barn som inte betalat full premie för Reseförsäkring Grupp- och konferens lämnas halv ersättning.

K.1.3 Säkerhetsföreskrifter

- För att ersättning ska utgå måste diagnoser, ordinationer av antalet sjukdagar och läkarintyg utfärdas av behandlande läkare på vistelseorten.
- Som första sjukdag räknas dagen för första läkarbesöket.

Om den försäkrade inte följer angivna Säkerhetsföreskrifter kan detta medföra att ersättningen reduceras eller helt uteblir.

L. ANSVARSSKYDD

L.1 Omfattning

Ersättning lämnas när någon kräver att den försäkrade som privatperson ska betala skadestånd för en person- eller en sakskada som den försäkrade förorsakat någon annan under resa. Ersättning lämnas vid person- och sakskada samt för mögenhetsskada som är en direkt följd av ersättningsbar person- och sakskada.

L.2 Europeiska ERVs åtagande

Om försäkrad krävs på ersättning för en skada som kan omfattas av försäkringen åtar sig Europeiska ERV gentemot den försäkrade att:

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra den försäkrades talan vid rättegång eller skiljemannaförfarande och betala de rättegångs- eller skiljemannakostnader som den försäkrade åsamkas eller ålaggs att betala och som inte kan utfås av motpart eller annan
- betala det skadestånd den försäkrade är skyldig att utge enligt gällande skadeståndsrätt.

L.3 Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp vid varje skadetillfälle framgår av försäkringsbroschyren och tabellen på sidan 4 och gäller sammanlagt för person- och/eller sakskada. Ersättningsbeloppet utgör övre gräns för ersättning vid varje skadetillfälle även om flera av de försäkrade är skadeståndsskyldiga. Om flera skador uppkommit vid samma tillfälle och av samma orsak, anses detta som ett skadetillfälle.

Om den försäkrade är skadeståndsskyldig för personskada gentemot person med hemvist i Sverige, begränsas ersättningsbeloppet till skälig ersättning för personskada enligt svensk rätt.

L.4 Säkerhetsföreskrifter

L.4.1 Anmälan om skada

Skada som kan medföra ersättningskrav mot Europeiska ERV ska anmälas till Europeiska ERV så snart som möjligt. Har skadeståndskrav framställts mot den försäkrade ska ersättningskravet framställas till Europeiska ERV omedelbart därefter.

L.4.2 Skyldighet att lämna upplysningar

Den försäkrade är skyldig att utan dröjsmål lämna Europeiska ERV handlingar och andra upplysningar som kan vara av betydelse för skaderegleringen. Om den försäkrade i bedrägligt syfte uppger, förtiger eller döljer något av betydelse för skadans bedömning, gäller inte försäkringen.

L.4.3 Räddningsåtgärder

Den försäkrade ska efter förfrågan avvärja skada som kan befaras inträffa omedelbart eller begränsa skada som redan inträffat. Detta innebär bl a att:

- den försäkrade är skyldig att begränsa verkningarna av händelse som kan medföra skadeståndsskyldighet
- den försäkrade ska medverka till att eventuell återkravs rätt mot tredje man bevaras
- de Säkerhetsföreskrifter som Europeiska ERV meddelar ska följas.

L.4.4 Stämning och rättegångsombud

Om den försäkrade instämmer till domstol eller erhåller uppgift om att så ska komma att ske, ska detta omedelbart anmälas, varvid Europeiska ERV utser rättegångsombud.

Om den försäkrade inte iakttar dessa skyldigheter kan en dom om ersättningsskyldighet inte åberopas mot Europeiska ERV. Någon ersättning för rättegångs- eller skiljemannakostnader lämnas inte.

L.4.5 Uppgörelse i godo

Om den försäkrade utan Europeiska ERVs tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningskrav eller betalar ersättning, är Europeiska ERV fritt från ansvarighet om inte kravet uppenbart var lagligen grundat. Den försäkrade är - om Europeiska ERV så önskar - skyldig att medverka till uppgörelse i godo med den skadelidande. Har Europeiska ERV förklarat sig villigt att göra upp i godo med den som kräver skadestånd, är Europeiska ERV fritt från skyldighet att svara för därefter uppkommen kostnad, skadestånd eller att företa ytterligare utredning.

L.4.6 Dröjsmålsränta

Europeiska ERV betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som på honom ankommer enligt dessa Säkerhetsföreskrifter.

L.5 Undantag

Ansvarsskyddet gäller inte för:

- ren förmögenhetsskada, d.v.s. ekonomisk skada som uppkommit utan samband med person- eller sakskada
- skada som den försäkrade tagit på sig ansvar för utöver gällande skadeståndsrätt
- skada som den försäkrade orsakat nära anhörig
- skada som den försäkrade tillfogat någon annan som omfattas av denna försäkring
- skada på egendom som den försäkrade hyrt, leasat, lånat, bearbetat, reparerat eller på annat sätt tagit mer än helt tillfällig befattning med.
Anmärkning: Dock ersätts skada som den försäkrade orsakat på hotellrum eller annan hyrd bostad samt inventarier däri förutsatt att skadan inte kan ersättas genom annan försäkring. Skada som orsakats på grund av slitage, vanvård eller orsakats av grov vårdslöshet eller uppsåtlig handling ersätts aldrig.
- skada som den försäkrade kan göras ansvarig för som ägare av fastighet eller lägenhet eller som innehavare av tomträtt
- skada som den försäkrade kan göras ansvarig för som ägare, brukare eller förare av
  - a) motordrivet fordon då skadan uppkommit till följd av trafik med fordonet.
Anmärkning: Undantaget avser inte eldriven rullstol
  - b) ång-, motor- eller segelbåt, vattenskoter, svävare eller hydrokopter.
Anmärkning: Om båten är utrustad med antingen utombordsmotor om högst 10,0 hk (7,36 kW) eller segel med en segelyta av högst 10 kvm gäller försäkringen dock för personskada. c) Luftfartyg, luftballonger, skärmflyg, vindglider, hängglidare eller liknande farkoster.
- skada som uppstått i samband med att den försäkrade utfört uppsåtlig gärning som enligt gällande lag är straffbar
- skada som den försäkrade förorsakat i samband med yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet
- sådan atomskada som den försäkrade kan göras ansvarig för enligt atomansvarighetslagen eller motsvarande utländsk lag

- skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror eller upplopp
- kostnader som är försäkrade av att fartyg eller flygplan på grund av den försäkrades skada måste ändra sin färdplan.

M. RÄTTSSKYDD

M.1 Omfattning

Ersättning lämnas för nödvändiga och skäliga ombuds- och rättegångskostnader till följd av tvist och som den försäkrade inte kan få betalda ur allmänna medel eller av motpart. Rättsskyddet gäller vid tvist som inträffar under resa. Försäkringen gäller för den försäkrade som privatperson.

M.2 Ersättning lämnas

M.2.1 Vid tvist utan rättegång

Ersättning lämnas för den försäkrades egna ombudskostnader vid tvist som kan prövas av tingsrätt eller motsvarande domstol/nämnd eller som efter prövning i sådan domstol kan prövas av hovrätt eller Högsta Domstolen eller motsvarande domstol/ar utomlands. Försäkringen gäller även vid tvist med skiljemannaförfarande.

M.2.2 Vid tvist med rättegång

Ersättning lämnas för rättegångskostnader i tvist - både den försäkrades egna och sådana han/hon kan förpliktas utge efter domstols prövning som uppstått vid ovan angivna domstolar. Ersättning lämnas även för rättegångskostnader som uppkommit vid förlikning under rättegång och som den försäkrade åtagit sig att betala till motparten, under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ålagt den försäkrade att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.

M.2.3 Följande kostnader ersätts

Ersättning lämnas för nedan uppräknade kostnader om den försäkrade inte kan få dem betalda av motpart eller av staten. Det innebär bl.a. att Europeiska ERV inte betalar om den försäkrade i eller utom rättegång avstår från sina möjligheter att få ersättning av motpart.

Ersättning lämnas för:

- ombuds arvode och omkostnader. Arvode lämnas för skälig tidsåtgång
- kostnader för utredning före rättegång, förutsatt att utredningen beställts av den försäkrades ombud
- rättegångskostnader som den försäkrade ålagts att betala till motpart eller staten efter domstols eller skiljemäns prövning av tvisten
- rättegångskostnader som den försäkrade vid förlikning under rättegång åtagit sig att betala till motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt den försäkrade att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats
- kostnader för bevisning i rättegång och skiljemannaförfarande
- expeditjonskostnader i domstol.

Anmärkning: Om Europeiska ERV har betalt ersättning enligt ovan övertar Europeiska ERV den försäkrades rätt att kräva ersättning av motpart, statsverket eller annan. Den försäkrade ska medverka till att eventuell återkravs-rätt bevaras.

M.3 Högsta ersättningsbelopp framgår av tabellen på sidan 2.

Om flera tvister uppkommer ska dessa räknas som en tvist om tvisterna grundar sig på väsentligen samma händelse eller omständigheter. En tvist anses föreligga om den försäkrade och annan försäkrad står på samma sida i en tvist.

M.4 Säkerhetsföreskrifter

Om den försäkrade inte anlitar ombud enligt M.6 nedan, gäller inte försäkringen. Vid tvist som kan antas bli prövad enligt 1 kap § 3d första stycket Rättegångsbal-len, (s.k. småmål) krävs dock inte att ombud anlitas.

M.5 Undantag

Europeiska ERV ersätter inte kostnader i samband med brottmål och inte heller kostnader för tvist som enbart kan prövas av administrativ domstol.

M.5.1 Undantagna tvister

Försäkringen gäller inte för tvist som:

- har samband med yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvävsverksamhet
- rör familjerättens område
- gäller ekonomiska åtgärder som för en privatperson är av ovanlig art eller omfattning
- gäller borgensåtagande
- gäller fordran eller anspråk som överlåtit på försäkrad
- gäller försäkrad i egenskap av ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, luftfartyg, ångbåt, motorbåt, segelbåt eller vattenskoter.

Anmärkning: Rättsskyddet gäller dock för försäkrad som förare eller brukare av motorfordon, husvagn eller annat släpfordon, motor- eller segelbåt som den försäkrade tillfälligt lånat eller hyrt utanför Norden.

- gäller skadestånd eller annat anspråk på grund av gärning utförd av den försäkrade och föranlett misstanke om eller åtal för brott som kräver uppsåt för straffbarhet
- om försäkrad inte visar att han/hon har ett befogat intresse av att få sin sak prövad.

M.5.2 Undantagna kostnader

Försäkringen lämnar inte ersättning för

- eget arbete, förlorad arbetsinkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för den försäkrade
- verkställighet av dom, beslut eller avtal
- merkostnader som uppstår om den försäkrade anlitar flera ombud eller byter ombud
- kostnader till skiljeman.

Har den försäkrade tillerkänts ersättning i form av skadestånd som också ska täcka advokatkostnader lämnar Europeiska ERV ingen ersättning för dessa kostnader.

M.6 Val av ombud

För att ersättning ska lämnas ska den försäkrade anlita ombud som är lämpligt med hänsyn till den försäkrades bostadsort, orten där tvisten är föremål för prövning samt tvistens beskaffenhet och omfattning och som

a) är ledamot av nationellt Advokatsamfund (advokat) eller annan jurist som är anställd hos advokat eller på allmän advokatbyrå, eller b) förordnats till biträde enligt rättshjälpslagen i tvisten, eller c) kan visa att han någon gång under de tre senaste åren förordnats till biträde enligt Rättshjälpslagen i tvist av liknande beskaffenhet och fortfarande är lämplig som sådant biträde, eller d) på annat sätt visat att han har särskild lämplighet för uppdraget.

Prövning enligt punkt c) eller d) av ombuds lämplighet görs i Sverige av Försäkringsbolagens Rättsskydds-nämnd.

Den försäkrade och Europeiska ERV har rätt att hos Sveriges Advokatsamfund eller motsvarande utländskt samfund påkalla skiljedom rörande skäligheten av advokats arvode och kostnader.

En förutsättning för att den försäkrade ska få anlita ombud enligt punkt c) och d) är att ombudet förbundit sig att i händelse av tvist godta rättsskydds-nämndens prövning av hans arvode och övriga kostnader i ärendet. I tvist som handläggs utomlands ska ombudet godkännas av Europeiska ERV.

M.7 Självrisk

Rättsskyddet gäller med en självrisk av 20 % av kostnaden, dock lägst 1 000 SEK.

N. ÖVERFALLSSKYDD VID PERSONSKADA

N.1 Omfattning

Ersättning lämnas för personskada som försäkrad i egenskap av privatperson under resa tillfogats genom misshandel eller annat uppsåtligt våld.

Den försäkrade ska kunna visa att han/hon inte varit påverkad av alkohol, sömnmedel, narkotiska medel, andra berusningsmedel eller missbrukade läkemedel eller dopingpreparat, eller kunna visa att sådan påverkan eller missbruk saknar samband med skadan.

N.2 Ersättning lämnas

Ersättningen beräknas enligt svensk skadeståndsrätt, i enlighet med bestämmelserna i 5 kapitlet Skadeståndslagen.

N.3 Högsta ersättningsbelopp framgår av tabellen på sidan 2.

Flera skador anses som en skada om de uppkommit vid samma tillfälle.

N.4 Säkerhetsföreskrifter

- Skada som kan medföra ersättningskrav ska anmälas till Europeiska ERV så snart som möjligt.
- Vid skada måste den försäkrade visa att - han är berättigad till skadestånd - den som är ansvarig är okänd eller inte kan betala skadeståndet.
- Dessutom ska den försäkrade på skadeorten göra polisanmälan och uppsöka sjukhus/läkare för behandling/bedömning av personskadan. Polisanmälan, läkarintyg/utlåtande ska insändas till Europeiska ERV i original.
- Föranleder skadan åtal mot den som orsakat skadan ska den försäkrade, om Europeiska ERV så begär, föra skadeståndstalan i rättegång varvid Europeiska ERV betalar uppkomna rättegångskostnader.
- Den försäkrade får inte använda alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel eller narkotiska medel på sådant sätt att den försäkrade utsätter sig för risken att drabbas av skada.

Om den försäkrade inte följer angivna föreskrifter kan detta medföra att ersättningen reduceras eller helt uteblir.

N.5 Undantag

Ersättning lämnas inte för skada som tillfogats försäkrad när:

- den försäkrade utan skälig anledning utsatt sig för risken att skadas
- den försäkrade i samband med personskada gjort sig skyldig till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag kan leda till dagsböter eller högre straff

- den försäkrade skadats av nära anhörig eller medförsäkrad
- skadans uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror eller upplopp
- den försäkrade skadats under direkt yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet.

Ersättning lämnas inte heller för skadestånd

- som endast grundar sig på medgivande
- som grundas på överlåtelse från den som är direkt ersättningsberättigad om skadestånd/kostnadsersättning betalas av annan t.ex. den skadevållande, stat/kommun eller om skadestånd/kostnadsersättning betalats av annan försäkring /försäkringsbolag.

O. KRISTERAPI

O.1 Omfattning

Ersättning lämnas för kristerapi till den försäkrade som under resan direkt drabbas av inbrott, rån, överfall, naturkatastrof, terroråd eller våldtäkt. Händelsen ska polisanmälas på resmålet och polisintyg ska företes.

O.1.1 Säkerhetsföreskrifter

För att få utnyttja rätten till kristerapi måste du kontakta Europeiska ERV innan behandlingen påbörjas.

O.1.2 Högsta ersättningsbelopp framgår av tabellen på sidan 2.

O.1.3 Undantag

Ersättning lämnas inte för kristerapi för skada som du har tillfogats av medförsäkrad eller nära anhörig.

P. ALLMÄNNA VILLKOR

P.1 Försäkringens giltighetstid och betalning

Giltighetstiden är den tid för vilken du köpt Reseförsäkring Grupp- och konferens. Tiden börjar när resan påbörjas, dock tidigast kl. 00.00 den dag som anges i försäkringsbeviset eller vid den tidpunkt som framgår av omständigheterna och gäller till försäkringstidens slut.

Reseförsäkring Grupp- och konferens gäller endast under förutsättning att du betalat den innan giltighetstiden påbörjats.

Om du köper din Reseförsäkring Grupp- och konferens på begynnedsdagen gäller den först när du betalat den. Europeiska ERVs ansvar gäller för händelser som inträffar under giltighetstiden.

P.1.1 Förnyelse/förlängning

Försäkringen förnyas eller förlängs inte automatiskt.

P.2 Räddningsplikt

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, ska du efter förmåga vidta åtgärder för att hindra eller minska skadan och, om någon annan är ersättningsskyldig, för att bevara den rätt Europeiska ERV kan ha mot denne. Har du uppsåtligt åsidosatt dina skyldigheter enligt första stycket, kan ersättningen sättas ned såvitt angår dig efter vad som är skäligt med hänsyn till dina förhållanden och omständigheterna i övrigt.

Detsamma gäller om du har åsidosatt dina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet.

P.3 Åtgärder vid skada

Råkar du ut för skada måste du följa de föreskrifter som finns i villkoren.

- händelser ska anmälas till Europeiska ERV så snart som möjligt
- stöld, rån eller överfall ska polisanmälas på den ort där skadan inträffat och polisintyget skickas till Europeiska ERV
- händelser som inträffat under transport eller på hotell ska anmälas till transportföretaget eller till hotellet
- du måste lämna specificerat krav på ersättning samt lämna de upplysningar och handlingar, t ex inköpskvitton i original, läkarintyg från behörig och ojävig läkare, som Europeiska ERV behöver för att handlägga ärendet
- du är skyldig att upplysa Europeiska ERV om det finns någon annan försäkring som gäller för samma händelse
- reparation får endast ske efter Europeiska ERVs godkännande och valet av reparatör, reparationsmetod och material ska godkännas av Europeiska ERV
- skadade föremål ska behållas så att Europeiska ERV får möjlighet att göra besiktning.

Du har inte rätt till högre ersättning än värdet för den faktiska skadan.

Om du inte fullgör dina skyldigheter enligt ovan kan ersättningen sättas ned.

P.4 Utbetalning av ersättning

Europeiska ERV ska betala ersättning senast en månad efter att du anmält händelsen och lämnat de uppgifter vi behöver för att kunna handlägga ärendet.

Har du rätt till ett visst belopp ska Europeiska ERV betala detta snarast. Beloppet avräknas vid den slutliga ersättningen.

För egendom som repareras eller återanskaffas betalar Europeiska ERV ersättning när du visat att egendomen har reparerats eller återanskaffats.

Skulle utbetalning av någon anledning dröja längre än en månad får du dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Beror dröjsmålet på polisutredning eller på sådan värdering som anges i moment P.10 får du ränta enligt riksbankens referensränta. Ränta enligt dessa villkor betalas inte om den understiger 100 SEK.

P.5 Nedsättning av ersättning vid skada

P.5.1 Framkallande av försäkringsfall

Om du uppsåtligt har framkallat ett försäkringsfall, lämnas inte ersättning från försäkringen såvitt angår dig. Detsamma gäller i den mån du uppsåtligt har förvärrat följderna av ett försäkringsfall.

Har du genom grov vårdslöshet framkallat ett försäkringsfall eller förvärrat dess följder, kan ersättningen sättas ned såvitt angår dig efter vad som är skäligt med hänsyn till dina förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om du annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa. Till exempel kan användande av narkotika, alkohol eller andra berusningsmedel på ett sådant sätt att du utsätter dig för risken att drabbas av skada innebära att reglerna om framkallande av försäkringsfall tillämpas.

P.5.2 Säkerhetsföreskrifter

Om du vid försäkringsfallet har försummat att följa en säkerhetsföreskrift som framgår av försäkringsvillkoren eller av en författning som villkoren hänvisar till, kan ersättningen från försäkringen sättas ned såvitt angår dig efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt.

Med säkerhetsföreskrift avses en föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade eller dennes anställda eller andra medhjälpare.

P.5.3 När nedsättning inte får ske

Ersättning får inte sättas ned enligt detta kapitel på grund av

1. ringa oaksamhet
2. handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd eller som var under tolv år, eller
3. handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

REGLER VID ANDRA SÄRSKILDA FALL

P.6 Flygolycksfall

Vid olycksfall under flygning lämnas enbart ersättning om den försäkrade varit passagerare på nationalitetsbetecknat luftfartyg. Till passagerare räknas endast personer ombord som inte har eller utför uppdrag i samband med flygningen.

P.7 Leverantörsgaranti

Reseförsäkring Grupp- och konferens gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande. Reseförsäkring Grupp- och konferens gäller dock om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

P.8 Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Försäkringen gäller dock om du vistas i det drabbade området vid utbrottet och skadan inträffar inom 14 dagar räknat från oroligheternas utbrott.

Du får inte delta i krigshändelserna eller agera som rapportör eller liknande.

P.8.1 Skada på eller förlust av egendom vid krigsskada

Ersättning för skada på eller förlust av egendom lämnas med högst hälften av gällande maxbelopp. Samma begränsning gäller om din egendom konfiskerats, lämnats kvar eller förlorats vid evakuering eller internering.

P.9 Atomskador

Ersättning lämnas inte för skada då skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess (atomkärnreaktion, t ex kärnklyvning, kärnsammanslagning eller radioaktivt sönderfall).

P.10 Om vi inte är överens om värdering av egendom

Kan vi inte komma överens om värdet på egendomen ska en av handelskammaren auktoriserad och förordnad värderingsman värdera egendomen. Värderingen ska ske enligt dessa villkor. Din kostnad för värderingen är 500 SEK plus 10% av överskjutande belopp, dock högst hälften av arvodet till värderingsmannen. Skulle värderingsmannen komma fram till högre belopp än vad Europeiska ERV erbjudit, betalar Europeiska ERV hela värderingskostnaden.

P.11 Preskription

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om talan inte väcks inom denna tidsfrist går rätten till försäkringsskydd förlorad.

Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till försäkringsbolaget inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att Europeiska ERV har förklarat att det har tagit slutlig ställning till anspråket.

P.12 Force majeure

Reseförsäkring Grupp- och konferens gäller inte för förlust som kan uppstå om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av naturkatastrof, myndighetsåtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

P.13 Gemensamt undantag

Försäkringen gäller inte vid skada på grund av olaglig handling av den försäkrade, dennes förmånstagare eller laga arvinge.

Försäkringsskydd, skyldigheten att betala skadeersättning eller tillhandahållande av en förmån eller tjänst ska beviljas endast i den mån och så länge det inte står i strid med ekonomiska, handels- eller finansiella sanktioner eller embargo beslutade av Europeiska unionen eller Sverige som är direkt tillämpliga på avtalets parter. Detta skall också gälla för ekonomiska, handels- eller finansiella sanktioner eller embargo som antagits av USA i den mån de inte är i strid med europeiska eller svenska lagbestämmelser.

P.14 Dubbelförsäkring och återkrav

Om samma intresse har försäkrats mot samma risk hos flera försäkringsbolag, är varje försäkringsbolag ansvarigt mot dig som om det bolaget ensamt hade meddelat försäkring. Den försäkrade har dock inte rätt till högre ersättning sammanlagt från bolagen än som svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvarigheten mellan försäkringsbolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen. I samma utsträckning som den försäkrade fått ersättning, övertar Europeiska ERV rätten att återkräva utbetald ersättning av den som är ansvarig för skadan eller från annan försäkring eller part.

P.15 Regressrätt

Europeiska ERV inträder i din rätt till skadestånd med anledning av skadan, i den mån denna omfattas av försäkringen och har ersatts av bolaget.

P.16 Övrig lagstiftning

I övrigt gäller tillämpliga delar i Försäkringsavtalslagen SFS 2005:104 (FAL)

Ångerrätt

När du tecknar försäkring genom ett distansavtal har du rätt att ångra köpet inom (14) dagar från det att avtalet ingås. Om du vill utöva din ångerrätt måste du meddela detta till Europeiska ERV. Om du väljer att utöva din ångerrätt har Europeiska ERV rätt att kräva premie motsvarande den tid som försäkringen varit gällande, dock lägst gällande minimipremie. Du saknar ångerrätt om distansavtalet avser en försäkring med avtalad giltighetstid om en (1) månad eller mindre.

I enlighet med 3:e kapitlet Distansavtal och avtal utanför affärslokaler (SFS 2005:59) finns ytterligare bestämmelser om ångerrätten.

Behandling och utlämnande av personuppgifter

Europeiska ERV värnar om din personliga integritet och eftersträvar en hög skyddsnivå vid all behandling av personuppgifter. Vi använder endast dina personuppgifter för de ändamål som anges när du lämnar dina personuppgifter till oss.

Dina personuppgifter lagras endast så länge som det är nödvändigt för att vi ska kunna fullgöra våra åtaganden gentemot dig som kund. Europeiska ERV ger bara vidare personuppgifter till tredje part om vi har ditt samtycke till sådant vidaregivande eller om lagen kräver det. Alla kunder som ingått ett avtal med Europeiska ERV kan begära att få ett kostnadsfritt registerutdrag över den information vi har sparade om dig som kund. Du kan alltid kontakta oss för att ändra dina uppgifter om du t.ex. inte längre önskar att motta nyhetsinformation.

Du har rätt att genom skriftlig begäran få de personuppgifter som är lagrade hos Europeiska ERV raderade. Vi kan dock inte radera sådana personuppgifter som vi är ålagda att behålla enligt lag. Skulle vi ha sådan information som vi är ålagda att behålla enligt lag, kommer vi upplysa dig om varför vi inte kan radera denna information.

Din begäran kan du skicka till:

Europeiska ERV, Dataskyddsombudet, Box 1, 172 13 Sundbyberg.

Rättelse av personnummer kan skickas till samma adress som ovan.

Vid en skada får Europeiska ERV vid behov lämna ut uppgifter som har lämnats av dig som försäkrad till Europeiska ERVs servicekontor och samarbetspartner.

Vidare kan Europeiska ERV begära att få inhämta uppgifter om ditt hälsotillstånd och behandling från läkare och sjukhus som har behandlat dig. Europeiska ERV kan begära att du undertecknar en fullmakt som ger Europeiska ERV rätt att ta del av journaler och övriga uppgifter.

SKADEANMÄLAN

På resmålet

Råkar du ut för någonting under resan kan Europeiska ERV ofta hjälpa dig direkt på plats via Europeiska ERVs servicenät Euro-Centers. Vid akut skadehändelse, kontakta Europeiska ERV Alarm på tel: +46-770 456 920. Du kan också anmäla skadan direkt på www.erv.se via vår tjänst Claims Online.

Efter hemkomst

Anmäl skada på www.erv.se via vår tjänst Claims Online. Eller beställ blankett genom vår telefonsvarare 0770-456 900. Av foldern som bifogas med blanketten för skadeanmälan framgår vilka dokument som ska bifogas din anmälan till oss. Fyll i alla personuppgifter och beskriv utförligt vad som hänt och vilka ersättningsanspråk du har.

Glöm inte att skriva under anmälan och posta till:

Europeiska ERV
Box 1, 172 13 Sundbyberg.
Besöksadress: Löfströms Allé 6 A, Sundbyberg,
Tel: 0770-456 900. Fax: 08-20 14 84, www.erv.se

För hjälp med skadeanmälan, kontakta Europeiska ERV: privatskador@erv.se.

OBS! Hänvisa alltid till ditt försäkringsbevis eller resehandlingen.

För hjälp med skadeanmälan, kontakta Europeiska ERVs huvudkontor: privatskador@erv.se

Om du inte är nöjd med vår skadereglering.

Vi på Europeiska ERV vill ge dig personlig service och en god personlig kontakt. Råkar du ut för något vill vi att du ska få en snabb behandling av ditt ärende och att du ska få den ersättning du har rätt till enligt villkoren.

Om du inte är nöjd med vår skadehandläggning kan du få ärendet omprövat. Tala med skaderegleraren igen. Det kanske har uppstått ett missförstånd eller det kan ha kommit fram nya omständigheter som kan påverka ditt ärende.

Om du ändå inte är nöjd med handläggningen kan du begära att få ärendet prövat av Europeiska ERVs Kundombudsman.

Vår kundservice hjälper dig gärna med kontaktoppgifter till ovanstående. Ring 0770-456 900 eller gå in på www.erv.se.

RÅDGIVNING OCH OMRÖVNING UTANFÖR EUROPEISKA ERV

Värderingsman: Delar du inte vår uppfattning om värderingen av den skadade egendomen, kan någon av parterna begära att en av handelskammaren utsedd värderingsman värdera egendomen. (se P. 10).

Olika försäkringsnämnder

Personförsäkringsnämnden

Avger på begäran av försäkringstagare i egenskap av konsument rådgivande yttrande i tvister mellan försäkringstagare och försäkringsbolag inom sjuk, olycksfalls- och livförsäkring.

Adress: Box 24067 (Karlavägen 108), 104 50 Stockholm, Telefon: 08-522 787 20.

Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd,

prövar skaderegleringsfrågor rörande ersättning på grund av personskada inom ansvarsförsäkring och annan försäkring som inte utgör trafikförsäkring.

Adress: Box 24067 (Karlavägen 108), 104 50 Stockholm, Telefon: 08-522 787 20.

Allmänna Reklamationsnämnden

Nämnden prövar klagomål från privatpersoner, även rörande försäkringsfrågor. Prövningen är kostnadsfri.

Adress: Box 174, 101 23 Stockholm, Telefon: 08-508 860 00

Allmän domstol

Även om du fått ärendet prövat i någon av ovanstående nämnder, kan du vända dig till domstol. Kostnader i samband med domstolsprövningen kan du få hjälp med antingen genom:

- allmän rättshjälp som lämnar bidrag till rättegångskostnader efter inkomstprövning,
- rättsskyddsförsäkring.

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Byrån drivs gemensamt av försäkringsbolagen, Finansinspektionen och Konsumentverket. Byrån har till uppgift att gratis ge råd och hjälp i olika försäkringsärenden åt privatpersoner (konsumenter) samt till vissa näringsidkare.

Adress: Box 24215 (Karlavägen 108), 104 51 Stockholm, Telefon: 0200-225800.